

Huvudman

Göteborgs kommun
arbetsmarknadsvuxenutbildning@arbvux.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av kommunal vuxenutbildning, komvux, hos ABF Göteborg
Drakegatan 1 i Göteborgs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 1 december 2025

Beslut

Föreläggande vid vite

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 och 27 §§ skollagen (2010:800) Göteborgs kommun att vid vite av tre miljoner kronor] senast **måndag den 14 december 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande utbildning kontinuerligt under året. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Göteborgs kommun inte följer detta föreläggande kan Skolinspektionen ansöka hos förvaltningsrätten om utdömande av vitet, därtill kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. **Beslutet om föreläggande vid vite får enligt 28 kap. 2 § skollagen överklagas, se bilagan.**

Göteborgs kommun ska vidta följande åtgärder

Utbildning kontinuerligt under året

1. Se till att inte göra icke valbara uppehåll i utbildningen inom en sammanhållen yrkesutbildning. Det innebär att det inte ska förekomma uppehåll inom ramen för eller mellan två nivåer i ämnen alternativt kurser som eleven är antagen till, om inte uppehållet utgår från de enskilda elevernas behov och förutsättningar. (20 kap. 2 § skollagen, 2 kap. 25 § förordning [2011:1108] om vuxenutbildning och förordning om läroplan för vuxenutbildningen [SKOLFS 2012:101] 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Vuxenutbildningens uppdrag)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till

Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2025:539) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2025 genomfört en tillsyn av den enskilda utbildningsanordnaren ABF Göteborg Drakegatan 1 med Arbetsmarknad och vuxenutbildningsförvaltningen, Göteborgs kommun som huvudman (i fortsättningen i beslutet benämnd som huvudmannen). Tillsynen har omfattat bestämmelsen gällande att utbildning ska bedrivas kontinuerligt under året.

Skolinspektionen har den 1 december 2025 beslutat att förelägga huvudmannen att senast den 31 mars 2026 vidta åtgärder för att avhjälpa bristen rörande att utbildning ska bedrivas kontinuerligt under året.

Huvudmannen har den 31 mars 2026 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om huvudmannen har följt föreläggandet samt om påtalad brist har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande vid vite

Utbildning kontinuerligt under året

Skolinspektionens tidigare beslut

I beslutet den 1 december 2025 bedömde Skolinspektionen att sammanhållna yrkesutbildningar inom den tillsynade verksamheten inte bedrevs kontinuerligt under hela året, vilket utgjorde en brist. Av utredningen framgick att det fanns uppehåll under sommaren mellan kurser i de sammanhållna yrkesutbildningarna inom yrkesområdena hotell och turism samt försäljning och service. Att utbildningar på förhand läggs

upp med uppehåll under flera veckor hade sin grund i vilka möjligheter som huvudmannen bedömde finnas till ett arbetsplatsförlagt lärande (apl) och att ge elever en möjlighet att arbeta under sommaren. I intervjuer med elever framkom att det fanns elever som önskat fortsätta studera under sommaren. De intervjuade eleverna upplevde dock att det fanns ett fast upplägg för utbildningen när de sökte till den med tydliga datum satta för terminer. Inget i utredningen talade för att avsaknaden av utbildning under sommaren berodde på en anpassning till de enskilda elevernas behov och förutsättningar. Skolinspektionen förelade därför huvudmannen att vidta åtgärder för att se till att inte göra uppehåll i utbildningen mellan olika nivåer i ämnen, och i de fall det förekommer kurser, inom en sammanhållen yrkesutbildning. Det innebär att det inte ska förekomma uppehåll mellan två nivåer i ämnen alternativt kurser som eleven är antagen till, om inte uppehållet utgår från elevernas behov och förutsättningar.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannens redovisning

I sin redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens beslut den 1 december 2025 anger huvudmannen bland annat följande. Vid tidpunkten för Skolinspektionens beslut hade huvudmannen fastställt studieperioderna för utbildningar som startade i januari 2026. Enligt den planering som gjorts kommer eleverna på utbildningarna Butikssäljare, Hotellmedarbetare samt Hotellreceptionist och konferensvärd att ha ett uppehåll på sex veckor och eleverna på utbildningen Butiksmedarbetare ett uppehåll på fem veckor under sommaren 2026. Utbildningarna har annonserats i kurskatalog med information om studieperioderna och sökts av eleverna med vetskap om att utbildningarna kommer att ha ett upplägg med sommaruppehåll. Huvudmannen har också gjort sin resurs- och personalplanering utifrån detta. Huvudmannen planerar att från och med sommaren 2027 ha uppehåll under fyra veckor i utbildningarna inom Försäljning och service samt Hotell och turism.

Enligt 2 kap. 8 § skollagen ansvarar huvudmannen för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar. Enligt huvudmannen blir konsekvensen av att genomföra utbildningarna inom Försäljning och service samt Hotell och turism utan sommaruppehåll försämrad kvalitet på helheten. Om Göteborgs kommun som huvudman inte får planera för uppehåll under pågående yrkesutbildningar, kommer förvaltningen att behöva dra ner på antal starter per år för att undvika att utbildning sträcker sig över sommaren.

Huvudmannen anför vidare att samtliga utbildningar inom Försäljning och service och Hotell och turism är lärlingsutbildningar med 70% apl förlagt

under hela utbildningen. Vid utbildning under hela sommaren skulle det därför inte finnas någon möjlighet att parera apl under sommarmånaderna genom att förlägga apl-perioder under andra delar av året. Såväl apl-handledare som lärare har enligt lag rätt till fyra sammanhängande veckors semester under juni, juli och augusti. Utan ett uppehåll i utbildningen under sommaren skulle dessa handledare behöva bytas ut under semesterveckorna vilket är utmanande då det redan idag är en utmaning att hitta apl-platser med kompetenta handledare till eleverna inom sammanhållna yrkesutbildningar.

Öppethållande på skolan under hela sommaren skulle även innebära ökad resursanvändning. Personal som har semester behöver ersättas med tillfällig personal. Detta gäller inte bara lärare utan även andra svårrekryterade och/eller kvalificerade personalkategorier, så som rektor, specialpedagog och kurator. Denna ökade resursanvändning skulle sannolikt leda till försämrad kvalitet och eventuellt färre utbildningsplatser över året i stort.

Sammantaget anser huvudmannen att Skolinspektionens tolkning av bestämmelsen om kontinuerlig utbildning under året i 2 kap. 25 § förordningen om vuxenutbildning ger minskad kontinuitet vad gäller kommunens erbjudande av utbildning under hela året och för den som skulle vilja påbörja utbildning i januari, skulle möjligheten att slutföra sin utbildning skjutas ett halvår fram. Detta anser huvudmannen inte vara proportionerligt i förhållande till några veckors uppehåll för alla elever och inte heller förenligt med intentionen kring regleringen om kontinuerlig utbildning under året. Huvudmannen kommer därför inte att vidta de åtgärder som Skolinspektionen framför i sitt föreläggande.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att utgångspunkten för utbildningen av en enskild elev ska vara elevens behov och förutsättningar. (20 kap. 2 § skollagen)

Detta innebär att dessa kriterier ska vara vägledande för hur utbildningen genomförs. Detta kan gälla utbildningens förläggning i tid och rum, val av metoder och hjälpmedel, men även innehåll. Det är också viktigt att den kommunala vuxenutbildningen erbjuds i flexibla former och på tider som passar de studerandes behov. (prop. 2009/10:165 s. 475)

I förordningen om läroplan för vuxenutbildningen (Lvux12) anges att vuxenutbildningens målgrupp är heterogen och eleverna är individer med mycket olika förutsättningar. Även elevernas mål med utbildningen kan variera kraftigt. Utbildningen måste därför anpassas utifrån individens behov och förutsättningar och den kan variera både till längd och till innehåll. Vuxenutbildningen ska alltid möta varje elev utifrån elevens behov

och förutsättningar. (Lvux12, 1 Vuxenutbildningens uppdrag och värdegrund, Vuxenutbildningens uppdrag)

I förordningen om vuxenutbildning framgår att utbildningen ska bedrivas kontinuerligt under hela året. (2 kap. 25 § förordning om vuxenutbildning)

Den 1 juli 2025 trädde ämnesbetygsreformen (Gy25) i kraft, vilket är en reform som innebär att kursbetyg ersätts med ämnesbetyg i all gymnasial utbildning och kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå. För elever som påbörjar en sammanhållen yrkesutbildning efter den 1 juli 2025 innebär detta att de ska läsa ett yrkespaket med ämnesnivåer enligt de nya ämnesplanerna. Elever som i stället påbörjat sin sammanhållna yrkesutbildning före den 1 juli 2025 ska dock läsa klart denna utbildning kursutformat. Det innebär att elever kan påbörja nya kurser i yrkespaketet även efter den 1 juli 2025, förutsatt att dessa kurser är en del av ett kursutformat yrkespaket som påbörjades före den 1 juli 2025.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen inte har följt tidigare föreläggande. Detta då det fortfarande finns sammanhållna yrkesutbildningar inom den tillsynade verksamheten som inte bedrivs kontinuerligt under året och uppehållen i utbildningarna inte är en anpassning till de deltagande elevernas behov och förutsättningar. Göteborgs kommun lever därmed inte upp till författningarnas krav.

Av utredningen framgår att huvudmannen även efter Skolinspektionens föreläggande den 1 december 2025 gjort fem respektive sex veckors uppehåll under sommaren i de sammanhållna yrkesutbildningarna inom yrkesområdena hotell och turism samt försäljning och service. Det framgår vidare att huvudmannen planerar att även fortsättningsvis göra uppehåll om fyra veckor under sommaren i de aktuella utbildningarna. Att göra sådana uppehåll som huvudmannen genomfört under sommar 2026 samt planerar att göra fortsättningsvis innebär enligt Skolinspektionens bedömning att huvudmannen inte bedriver utbildning inom kommunal vuxenutbildning kontinuerligt under hela året.

I skollagen och läroplanen finns, mot bakgrund av den heterogena elevgrupp som deltar i kommunal vuxenutbildning, dock även krav på anpassning av utformningen av utbildningen till de enskilda elevernas behov och förutsättningar. Dessa kriterier ska vara vägledande för hur utbildningen genomförs för varje elev. Av detta följer enligt Skolinspektionens bedömning att uppehåll i en elevs utbildning som utgör en anpassning till den enskilda elevens behov och förutsättningar inte står i strid med kravet på kontinuerlig utbildning. Av utredningen i ärendet framkommer dock att så inte är fallet i den granskade verksamheten. Uppehållen är i stället planerade och beslutade av huvudmannen på

förhand, redan innan det är känt vilka elever som kommer att delta i utbildningen. De är inte heller valbara för eleverna oavsett deras enskilda förutsättningar och behov att exempelvis få slutföra sin utbildning så snart som möjligt. Uppehållen har i stället bland annat sin grund i ekonomiska faktorer samt huvudmannens bedömning att det för aktuella utbildningar är svårt att organisera och genomföra dem med god kvalitet på grund av exempelvis problem med att tillhandahålla apl-handledare och lärare under hela sommaren. Det är Skolinspektionens bedömning att det anförda inte utgör godtagbara skäl att inte bedriva utbildningen kontinuerligt under hela året enligt tillämpliga författningar.

Att de sammanhållna yrkesutbildningarna inte bedrivs kontinuerligt under hela året innebär att elevernas studier inte kan slutföras så snabbt som annars skulle vara fallet och att elevens utbildningstid förlängs.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Ett beslut om föreläggande gäller omedelbart

Ett föreläggande ska ange de åtgärder som huvudmannen ska vidta för att avhjälpa de påtalade bristerna. (26 kap. 10 § skollagen)

Ett föreläggande får förenas med vite. (26 kap. 27 § skollagen)

Eftersom Göteborgs kommun i egenskap av huvudman för verksamheten vid ABF Göteborg Drakegatan 1 inte följt tidigare föreläggande och avhjälpt påtalad brist finns det skäl att på nytt förelägga Göteborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att uppfylla författningarnas krav.

Huvudmannen har uppgett att de inte delar Skolinspektionens tolkning av hur tillämpliga författningar ska tillämpas och att de som huvudman för verksamheten inte avser att rätta sig efter föreläggandet. Med hänsyn till detta finner Skolinspektionen skäl att förena föreläggandet med ett vite.

Ett vitesbelopp ska enligt 3 § viteslagen (1985:206) fastställas till ett belopp som med hänsyn till vad som är känt om adressatens ekonomiska förhållanden och till omständigheterna i övrigt kan antas förmå honom att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Med hänsyn till huvudmannens ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt bedömer Skolinspektionen att vitesbeloppet ska bestämmas till tre miljoner kronor.

X Niklas Sjölen

Beslutsfattare

Signerat av: Niklas Sjölen

X Claes Börjesson

Föredragande

Signerat av: Claes Börjesson

I ärendets slutliga handläggning har även regionjuristen Charlotte Fagher medverkat.

Bilaga: Hur ni överklagar

Om ni anser att beslutet om föreläggande vid vite är felaktigt kan ni överklaga det genom att skriva till förvaltningsrätten. Ställ överklagandet till Förvaltningsrätten i Stockholm, men skicka det till Skolinspektionen, Ange kontorsadressen, eller till skolinspektionen@skolinspektionen.se.

Ange följande i överklagandet:

- Namn, personnummer eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer.
- Vilket beslut ni överklagar och ärendets diarienummer.
- Vilken ändring ni vill ha och varför ni anser att beslutet ska ändras.

Om ni anlitar ett ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress och telefonnummer anges.

Överklagandet ska ha kommit in till Skolinspektion inom tre veckor från den dag ni har fått del av beslutet. Om ni företräder det allmänna, t.ex. en kommun, ska överklagandet istället ha inkommit inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid kommer Skolinspektion att pröva om beslutet ska ändras och sedan skicka överklagandet, handlingarna i det överklagade ärendet och eventuellt nytt beslut till Förvaltningsrätten i Stockholm.